

TENTOONSTELLING HOUTVAART INSPIRATIE

Van 26 april t/m 7 juli 2019 is in de Hoofdwacht aan de Grote Markt te Haarlem de tentoonstelling Houtvaart Inspiratie gehouden. Negen kunstenaars hebben zich op verzoek van de Vrienden van de Houtvaart laten inspireren tot een Houtvaart gerelateerd product. De kunstenaars is tevens verzocht een toelichting op het werk te geven. Dit document bevat een weergave van het tentoongestelde werk en de daarbij horende toelichtingen.

In dit document is werk opgenomen van:

Wim Borst , Christel Bouwmeester-Wassenaar, Eric Coolen, Ernst Merhottein
Michaëla Bijlsma, Peter Hammann , Rob Slooten , Ytje Veenstra, Willemien Spook

OPENLUCHTZWEMBAD

DE HOUTVAART INSPIRATIE

Kunsttentoonstelling in De Hoofdwacht,
Grote Markt 17 te Haarlem
27 april t/m 7 juli 2019

Met werk van:
Wim Borst, Christel Bouwmeester, Michaëla Bijlsma,
Eric Coolen, Peter Hammann, Ernst Merhottein,
Rob Slooten, Willemien Spook en Ytje Veenstra.

Pierre de Bordes, ontwerper van de Houtvaart als inspiratiebron.

Geopend: vrijdag t/m zondag van 13.00 uur - 17.00 uur.
Toegang gratis.

WIM BORST

De kracht van het minimale..... (4 kunstwerken, waarvan 1 tweedelig)

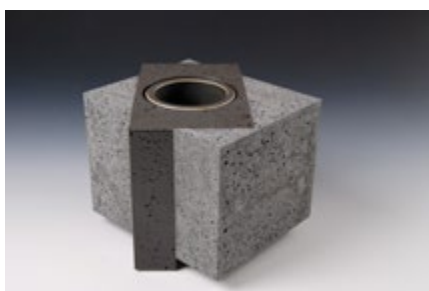
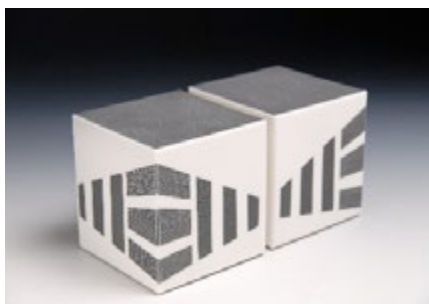
De ontwikkeling van mijn werk is een zoektocht binnen een door mijzelf afgebakend gebied van abstract geometrische volumen. Als een architect stapel ik volumen, spelend met binnen- en buitenruimten, proporties, ritmen en vlakken. Met de beperking van minimale ingrepen ontstaan onvermoede variaties, die de aanzet zijn tot nieuwe series.

De Houtvaart

De blokvormig uitgewerkte façade van het Zwembad De Houtvaart met zijn horizontale geleidingen is een welkome inspiratiebron. Kenmerkend voor mij is het betonnen, kubusvormige waterreservoir gedragen door gemetselde pijlers boven de hoofdingang. Deze kubus deed mij denken aan, eerder door mij, uitgevoerde objecten uit de 'Diagonal Series' uit 2015. Hierbij zijn rechthoekige volumen in elkaar geschoven, ondersteund door kolommen.

Porseleinen kubussen

Na enkele foto's in het bad gemaakt te hebben, besloot ik om de houten paneeldeuren van de kleedhokjes op de porseleinen kubussen als inspiratie te gebruiken. De horizontale geleiding met de contrasterende kleurstelling van de panelen en het ritme van de verticale pilaren waren de aanleiding om de ontwerpen van de 'Cube Serie' in porselein uit te voeren.

CHRISTEL BOUWMEESTER-WASSENAAR

Watergang 1

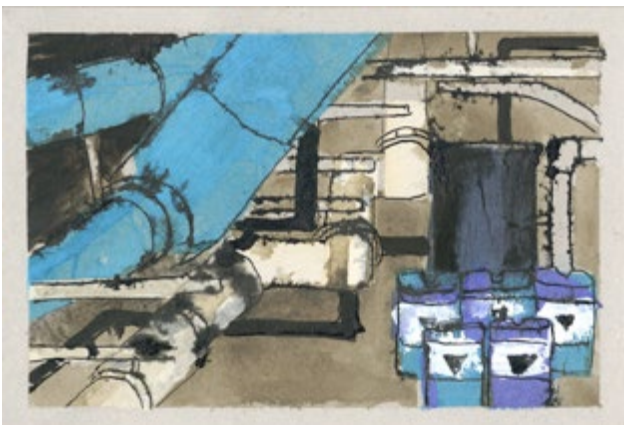
Watergang 2

Machinekamer

Vroeger was ik een zwemmer. In de winter zwom ik verwarmd en overdekt, maar in de zomer koos ik stevast voor de Houtvaart. Twee a drie ochtenden in de week maakte ik mijn gang naar het water van dit oer-Haarlemse zwembad. Dan zette ik vanuit de douche mijn natte voetafdruk op de koude betonnen stenen en snelde ik het water in om de koele ochtendbries te verruilen voor het ijzig koude water.

Terwijl ik mijn baantjes trok had ik geen weet van de meterslange buizen die onder het bad liggen. Je staat niet stil bij de techniek die het mogelijk maakt dat jij in dat schone water je meters maakt. Die donkere, bedompte en ongeplaveide ruimten staan in een schril contrast met het lichte en ruimtelijke van die in de zon glinsterende oppervlakte.

En juist daar, in die duistere kelders, proef je de geschiedenis van het oude zwembad. Dooreengevlochten oude en nieuwe buizen vertellen een verhaal, over de gang van het water, van toen naar nu. Verborggen in het duister, maar onmisbaar voor ons vermaak in het licht.

ERIC COOLEN

Badhokjes

Onder water

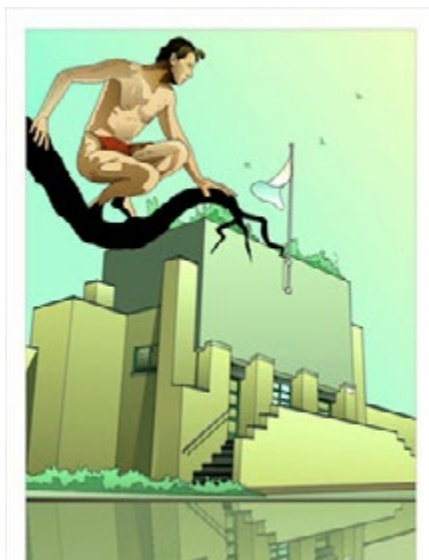
Tarzan in de Houtvaart

Schoonspringsters

Eric groeide op aan de Zijlweg nabij Stoops' bad en de Houtvaart. Deze twee zwembaden speelden tijdens zijn jeugd een grote rol. In de wintermaanden Stoop en in de zomermaanden de Houtvaart. Jeugdherinneringen, de wonderschone architectuur en de historische verhalen vormden de inspiratie bij de hier getoonde Houtvaartillustraties.

Het verhaal dat Johnny Weismuller in de Houtvaart trainde voor de Olympische Spelen was voor Eric als kind iets magisch. Weismuller speelde de hoofdrol in de toenmalige Tarzanfilms. De Houtvaart blijft voor Eric één van de mooiste bouwwerken in Haarlem.

Pure schoonheid!

ERNST MERHOTTEIN

'HOUT'

Zondag

Bij Haarlem denk je aan hout; de Houtvaart, de Houten Haarlemmers en natuurlijk ook de Haarlemmer Hout. Bij de uitnodiging aan deze expositie deel te nemen kon het niet anders dan een werk te creëren geïnspireerd op de Houtvaart zelf en de inwoners van Haarlem. De schitterende Art Déco stijl van het zwembad gecombineerd met de houten inwoners. De Haarlemmer is ook een mug, maar hier staat een waterjuffer... Een prachtig insect om de schoonheid van het zwembad te tonen. Twee exotische kikkers azen erop om ook in het heldere water te mogen poolen. Staat dit voor de gastvrijheid? Dit werk toont een beeld, maar prikkelt ook de fantasie...

MICHAELA BIJLSMA

Houtvaart Badkledinglijn

De Houtvaart is wat mij betreft het mooiste buitenbad van heel Nederland. Het heeft een sterk eigen karakter en daarbij hoort ook een zwem-outfit met een eigen karakter. Bij de vrienden van de Houtvaart valt iedere bijzondere badmuts of badpak of handdoek op! Daar wordt altijd over gesproken. Dat was ook de aanleiding om deze badkledinglijn te maken.

PETER HAMMANN

Houtvaart perspectief

Houtvaart toekomstperspectief

Op twee panelen laat fotograaf Peter Hammann héél verschillende aspecten zien uit zijn brede fotografische oeuvre. Aan de ene kant een foto die genomen is in het Haarlemse openluchtzwembad "De Houtvaart" en waarin hij op zoek is gegaan naar een strak lijnen- en kleurspel. Aan de andere kant een foto met een bijna complete vormenabstractie door golvende lijnen en een schijnbaar vertekend perspectief. In beide gevallen toch heel herkenbaar: De Houtvaart.

Tevens laat hij in vier kleine foto's vanuit een duikbrilgezichtspunt een verontrustend toekomst perspectief zien als in het waterbassin van De Houtvaart in plaats van badgasten "dwaalgasten" aangetroffen worden omdat het openluchtwater steeds meer opwarmt.

ROB SLOOTEN

De Houtvaart 2019 I, II en III

Het is een stralende dag, in het zwembad loopt een handjevol mensen rond die, net als ik, zijn uitgenodigd voor een rondleiding. Het zwembad, een enorme roestvrijstalen bak waarin hier en daar wat kleine waterplassen, ligt er verwachtingsvol bij. Het blinkende gevaarte heeft vele kenmerken van een zwembad, maar het lijkt vanuit bepaalde standpunten ook op een indrukwekkend groot schip. Een mooi gegeven: haal al het water eruit en het zwembad wordt een schip. Vandaag is het maandag 28 februari 2019, het duurt nog vele maanden voor ze het water de bak in laten lopen voor de baders en de zwemmers.

We lopen rond het zwembad. Het is niet toegestaan de roestvrijstalen bodem te betreden. De constructie is gemaakt voor water, niet voor mensen. Ik stel mij voor hoe het zwembad eruitziet als ik precies in het midden zou staan, omringd door een ijzeren vlakke.

Op vrijdag 1 februari is er opnieuw een rondleiding, voor de mensen die de eerste keer niet konden komen. Het heeft die nacht licht gesneeuwd en gedreven door nieuwsgierigheid vraag ik de rondleider of ik een tweede keer mag komen kijken. Dat mag. Het gehele bad is bedekt met een dun laagje sneeuw. Her en der zie ik voetsporen van de rondlopende bezoekers, maar de meeste sneeuw is maagdelijk onaangetast. Er vallen mij nu totaal andere dingen op. Het nog net zichtbare NIET DUIKEN, het strenge ritme van de badhokjes (drie gele strepen voor de vrouwen, vier gele strepen voor de mannen), en de ingehouden, sobere kleuren.

Ik verheug me erop de komende zomer in de Houtvaart honderd baantjes te gaan trekken.

YTJE VEENSTRA

'Splash'

De Houtvaart is een prachtig openluchtzwembad met een opmerkelijke bouwstijl. Architect P.F. De Bordes liet zich naar verluid inspireren door de stijl van de Amerikaanse architect Frank Lloyd Wright. Ook al is het bad in 1927 gebouwd, het straalt moderniteit en ambitie uit.

Als kind werd ik gefascineerd door water, vooral in zwembaden. Ik kon uren spelen met een plastic poppetje en een gevulde litermaat.

Ik tekende zwembaden met duikplanken waar mensen salto's maakten. Ook kon je onder water kijken; daar speelden zich avonturen af met mensen die naar een schat zochten.

Deze tekening echoot die kindertekeningen. Verder is dit werk beïnvloed door schilderijen van David Hockney waarin hij het zwembad als onderwerp nam, zoals in "Portrait of an Artist (Pool With Two Figures)" (1972), "Sunbather" (1966) en "A Bigger Splash" (1967).

Ik vond het erg interessant om dit bad eens van nabij te bestuderen. Er valt zoveel te zien dat ik er wel honderd tekeningen over zou kunnen maken. Misschien komt dat nog.

WILLEMEN SPOOK

'Aan de kant'

Het échte zwemmen, dat leer je aan de kant. En met zwemmen bedoel ik dan: je weg in het leven vinden. Ik heb heel wat zwembadherinneringen te horen gekregen en bijna allemaal hadden ze met zwemmen niets van doen, maar des te meer met beslommeringen als: Ziet hij/zij me of ziet hij me niet? Hoe staat mijn nieuwe bikini? Wie gaat met wie?

Bij het schrijven van de gedichten ben ik teruggegaan naar mijn eigen zwembadjeugd. En ook naar 1973, toen ik een zomer lang badjuffrouw was in De Houtvaart. Over die ervaring staat er in de bundel een verborgen verhaal.

Tijdens de voorbereidingen voor de expositie kreeg ik de gelegenheid de ruimten onder het bad te verkennen; een andere wereld waar zich hier en daar betoverend druipsteen heeft gevormd. Dat leverde een aantal sinistere foto's op waarvan er enkele in de bundel zijn opgenomen, evenals een gedicht over de oorlogsperiode, toen zich in de catacomben onderduikers schuilhielden.

Ja/nee

Zwempak, badmuts, schone onderbroek
handdoek, Koetjesreep, een kam
en naast de duikbril in je tas
het briefje: 'wil je verkering? ja/nee'

het antwoord dat niet kwam
jij die dat bijna vergeten was

Willemien Spook,

Stadsdichter van Haarlem

Dit is een publicatie van:

© Vereniging Vrienden van de Houtvaart

Augustus 2019

vormgeving affiche en document: Studio Hijgend Zeepaard